

Pedagogická fakulta Univerzita Hradec Králové

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Služba dětí u oltáře

Jméno autora: Mgr. Lukáš Janda

Předmět a cíl práce:

Práce je zaměřena na historický vývoj způsobu zapojení dětí do asistence při liturgii. Proklamovaným cílem má být „pokud možno ucelený pohled na problematiku zapojování dětí do života církve ve formě jejich služby při liturgii, který by se v budoucnu mohl stát východiskem pro magisterskou práci zaměřenou na pastorační aspekty práce s ministranty“ (s. 8).

Podle názoru oponenta se však v práci daří popsat zejména to, jak byli ministranti zapojeni do tzv. tridentské liturgie a do liturgie vycházející z reformy 2. vatikánského koncilu.

Argumentační linie:

Práce má zejména popisný charakter, proto – podle oponenta – nemůže sloužit jako ucelená reflexe otázky zapojení dětí do liturgických služeb. Chybí jí potřebný ekleziologický, teologicko-antropologický a sakramentálně-teologický rámec, do kterého by mohla být problematika zapojení dětí do liturgie zasazena a který by poskytl kritéria teologického hodnocení. Oponent postrádá zejména:

- ukotvení problematiky v teologii dětství zejména ve vztahu k účasti člověka na Kristově Božím synovství (několik biblických poukazů na důležitost dětství ji nemůže plně nahradit)
- důraz na ukotvení liturgických služeb v teologii křtu. Je sice konstatována aktivní účast laiků při liturgii, bez teologického ukotvení však nemůže být tato účast doceněna a ministrování může být prezentováno v perspektivě latentního klerikalismu zejména jako „líheň“ povolání ke kněžství (autor opakovaně mluví o směřování „k zasvěcenému životu“, který možná nedostatečně rozlišuje od stavu kleriků). Oponentovi v podobném duchu vyznívá i formulace ze závěru na s. 50, podle které se zmíněné směřování k „zasvěcenému životu“ nepředpokládá „nutně“, účast děvčat je uzávorkována a uvedena výrazem „případně“ a spojení liturgické služby s životem podle evangelia má být zachováno „I nadále“.

Ukotvení v teologii křtu a v ekleziologii společenství by přitom umožnilo docenit *specifický charakter* a přínos zapojení dětí do liturgie (jak se to analogicky projevuje v Motu proprio Spiritus Domini z 11. 1. 2021 v otázce ustanovení žen ke službám lektora a akolyty; tento apoštolský list však byl vydán až po odevzdání bc. práce).

Jazyková a formální úroveň:

Je odpovídající, jakkoliv by práci možná prospěla vyšší míra zohlednění současné teologické terminologie.

Práce s literaturou:

V pasáži o novozákonních východiscích zjevně chybí opora v odborné literatuře; nejsou zde užívány žádné sekundární zdroje (ani Slovník biblické literatury). Text práce se výrazně opírá o starší literaturu s teologickou tematikou (z 30. a 40. let 20. stol.); a to nejen v pasážích, které popisují tzv. tridentský ritus (zde by to bylo pochopitelné). Aktuální literatura není, podle názoru oponenta, zohledněna dostatečně. Z české literatury např. chybí využití prací Františka Kunetky (Úvod do liturgie svátostí). Důslednější práce s aktuální literaturou by přitom pomohla kvalitě textu výrazně zvýšit.

Celkové hodnocení:

Předmět textu předloženého k obhajobě je možná vymezen příliš ze široka a zvolená historická perspektiva klade velké nároky na práci s literaturou, zřejmě i cizojazyčnou. Svůj cíl tak práce může splnit pouze částečně. Přesto je třeba ocenit snahu o její pečlivé vypracování. Oponent se domnívá, že navzdory uvedeným výtkám splňuje nároky kladené na bc. práci.

Hradec Králové 13. ledna 2021

doc. Jan Hojda, Th.D.